

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §:n muuttamisesta (HE 267/2022 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 93/2022 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- teollisuusneuvos Mikko Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- johtava asiantuntija Maria Hauptmann, työ- ja elinkeinoministeriö
- johtaja Jaakko Eskola, Valtiontalouden tarkastusvirasto
- erityisasiantuntija Janne Kinnunen, Maahanmuuttovirasto
- hankepäällikkö Lasse Jekunen, KEHA-keskus
- johtaja Ari Grönroos, Business Finland Oy
- sopimuslavastaava Sari Jokikallas, Ammattiliitto Pro ry
- va. toiminnanjohtaja Markku Kojo, Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- johtava asiantuntija Mikko Valtonen, Keskuskauppakamari
- verkostopäällikkö Aicha Manai, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Akava ry
- STTK ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

- Suomen Elinkeino- ja kehitysyhtiöt SEKES ry
- professori Olli Mäenpää

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei huomautettavaa:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia.

Esityksen tavoitteena on erityisesti Business Finland Oy:n hoitamista julkisista hallintotehtävistä säättäminen lain tasolla sen varmistamiseksi, että sääntely täyttää perustuslaissa säädetyt vaatimukset. Business Finland Oy on hoitanut kyseisiä tehtäviä jo aikaisemman sääntelyn perusteella. Lisäksi esityksen tavoitteena on tehdä muut muutokset, jotka ovat osoittautuneet tarpeellisiksi Business Finlandin toimintamallin tarkennuttua ja Business Finlandia koskevan lainsäädännön oltua voimassa yli neljän vuoden ajan.

Business Finland Oy:n tehtäviin lisättäisiin osajien maahanmuuton edistäminen, joka perustuu yhtiön nykytilassa toteuttamaan tehtävään. Yhtiön tehtäviin kuuluisivat myös Business Finland -rahoituskeskuksen toimintaa tukevat tehtävät, jotka koskevat rahoituskeskuksen rahoituspäätösten valmisteluun liittyvää asiakas- ja markkinatietojen keräämistä ja tuottamista sekä asiakkaiden palvelutarpeiden kartoitusta ja tätä koskevaa neuvontaa. Lisäksi yhtiö voisi tukea rahoituskeskuksen toimintaa osallistumalla rahoituskeskuksen lausuntojen esivalmisteluun kasvuyrittäjän oleskelulupa- ja jatkolupa-asioissa sekä toteuttamalla rahoituskeskuksen digitaalisia palveluita koskevaa neuvontaa. Julkista hallintotehtävää hoitavien yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden virkavastuuta ja vahingonkorvausvastuuta koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin.

Business Finlandia koskevaan lakiin lisättäisiin säännös yhtiön velvollisuudesta antaa rahoituskeskukselle tiedot, jotka ovat välttämättömiä rahoituskeskuksen kasvuyrittäjän oleskelu- ja jatkolupaa koskevan lausunnon antamiseksi sekä säännös yhtiön palveluksessa olevan henkilön salassapitovelvollisuudesta. Lakiin lisättäisiin myös säännös rahoituskeskuksen oikeudesta saada Maahanmuuttovirastolta tietoja rahoituskeskuksen lausunnon antamiseksi kasvuyrittäjän jatkolupa-asioissa. Laissa täsmennettäisiin säännöksiä muun muassa palvelusopimuksesta, rahoituspäätöksistä ja muutoksenhausta. Lakiin tehtäisiin myös muita teknisluontoisia ja merkitykseltään vähäisiä muutoksia.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muutoksen tavoitteena on parantaa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen asiakkaiden yhdenvertaisuutta siten, että työnhakuprofiilin laatiminen olisi mahdollista nykyistä laajemmalle asiakaskunnalle. Lain muutoksen myötä työnhakuprofiili olisi mahdollista laatia myös ilman käyttäjän vahvaa sähköistä tunnistamista. Muutoksella on yhteys Business Finland Oy:lle esitettyyn tehtävään edistää osajien maahanmuuttoa Suomeen.

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2023. Business Finlandia koskevan lain voimaantulon jälkeen osa Business Finland Oy:n tehtävistä ja henkilöstöstä siirrettäisiin rahoituskeskukseen vuoden 2024 loppuun mennessä.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Tausta, tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen taustalla on tarve täsmentää Business Finland -osakeyhtiön julkisia hallintotehtäviä perustuslain 124 §:n edellyttämällä tavalla. Taustalla ovat myös eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen vuonna 2019 antama ratkaisu yhtiön julkisten hallintotehtävien määrittelystä sekä VTV:n laillisuustarkastuksen huomiot. Kyse on tehtävistä, joita Business Finland Oy on hoitanut jo aiemman sääntelyn perusteella. Samalla Business Finland Oy:n tehtäviin lisättäisiin osaaajien maa-hanmuuton edistäminen, joka perustuu yhtiön nykytilassa toteuttamaan tehtävään.

Innovaatorahoituskeskus Business Finland (jäljempänä rahoituskeskus) ja rahoituskeskuksen omistajaohjauksessa oleva Business Finland -osakeyhtiö (yhtiö) muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden (Business Finland). Nyt tarkasteltavalla hallituksen esityksellä pyritään vastaamaan Business Finlandin organisaation rakenteeseen liittyviin oikeudellisiin haasteisiin täsmentämällä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia.

Talousvaliokunta pitää hallituksen esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia lähtökohdiltaan perusteltuina ja tarkoituksenmukaisina ja puoltaa niiden hyväksymistä jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa selvitetyn muutoksen.

Perustuslakivaliokunnan lausunto

Perustuslakivaliokunta on antanut hallituksen esityksestä lausuntonsa (PeVL 93/2023 vp). Lausunnossaan perustuslakivaliokunta katsoi, että rikosoikeudellisen virkavastuun on kohdistuttava myös yhtiön hallituksen jäseniin ja toimitusjohtajaan heidän hoitaessaan julkista hallintotehtävää. Sääntelyn tällainen täydentäminen on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle taval-lisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslakivaliokunta toi lausunnossaan esille sääntelyn tai sen perustelujen täsmentämistarpeita ja puutteita myös rahoituspäätösten sääntelyn, tarkastusten ja oikeusturvan osalta.

Perustuslakivaliokunta korosti myös nyt arvioitavina olevien tehtäväkokonaisuuksien organisointi- ja sääntelytavan poikkeuksellisuutta. Valiokunnan mielestä on vastaisuudessa syytä pidät-täytyä tehtävien organisoinnista nyt käsillä olevan kaltaisesti.

Talousvaliokunta esittää sääntelyn täsmentämistä perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetyllä tavalla. Tämä koskee virka- ja vahingon-korvausvastuun ulottamista yhtiön hallituksen jäsenien ja toimitusjohtajaan, lain 11 §:n 3 mo-mentissa säädettyjen yhtiön tehtävien määrittelyä rahoituskeskuksen toimintaa tukeviksi ja avus-

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

taviksi tehtäviksi sekä tarkastusoikeuden täsmentämistä koskemaan rahoituskeskusta tai sen valtuuttamaa valtionavustuslain 16 §:n mukaisesti ja tarkastuksen suorittamista valtionavustuslain 17 §:n mukaisesti.

Keskeisten ehdotusten arviointia

Business Finlandin organisaatorakenne. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty osin kriittistä huomiota Business Finlandin organisaatorakenteeseen, jossa Business Finlandin rahoitustoiminta on jaettu kahteen organisaatioon (Business Finland -rahoituskeskus ja Business Finland -yhtiö). Rahoitustoiminnan jakautumisen kahteen organisaatioon on katsottu aiheuttavan muun muassa tehottomuutta ja moninkertaisen resurssitarpeen verrattuna yhden organisaation malliin. Nyt käsiteltävällä esityksellä ei puututtaisi tähän rakenteeseen, jota heijastaa myös voimassa olevan Business Finland -lain 1 §:n 3 momentti, jonka mukaan rahoituskeskus ja yhtiö muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden, jota johdetaan yhdellä strategialla. Talousvaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota edellä viitattuun perustuslakivaliokunnan esiin tuomaan arvioon tehtävien organisointitavan poikkeuksellisuudesta ja pitää välttämättömänä arvioida rakenteen toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta jatkossa.

Maahanmuuton edistäminen. Business Finlandin tehtävänä olisi jatkossa myös osaajien maahanmuuton edistäminen, joka perustuu yhtiön jo nykytilassa toteuttamaan tehtävään. Kyse olisi koulutus- ja työperäisestä maahanmuutosta. Lakimuutos olisi luonteeltaan täsmentävä: tehtävän on katsottu sisältyvän voimassa olevan Business Finland -lain 11 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaiseen yhtiön tehtävään, ja käytännön tasolla Business Finland hoitaa jo nyt kyseisiä tehtäviä. Talousvaliokunta korostaa tehtävän merkitystä ja riittävää resursointia vallitsevan osaajapulnan talouskasvulle ja kilpailukyvyille asettaman haasteen vuoksi. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että Business Finland edesauttaisi tässä tehtävässään yrityksiä kehittämään kansainvälistä rekrytointiaan ja kokoaisi yhteen eri tahojen tuottamia palveluja yhden luukun periaatteen mukaisesti.

Rahoituspäätökset Perustuslakivaliokunta kiinnitti edellä viitatussa lausunnossaan huomiota Business Finland -lain 14 §:n 2 momentin epätasällisyyteen, joka koskee rahoituskeskuksen ja yhtiön toimivaltaa tehdä de minimis -ehtoisia rahoituspäätöksiä. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt nyt muutettavaan sääntelyyn huomiota myös aiemmassa lausunnossaan. Valiokunnan mukaan tuolloin ehdotetun sääntelyn perusteella jäi epäselväksi, onko tarkoitus, että vain yhtiö tekee 14 §:n 2 momentin mukaisia valtiontukipäätöksiä, vai onko toimivallan tällaisten päätösten tekemiseen tarkoitus olla sekä rahoituskeskuksella että yhtiöllä (ks. myös PeVL 18/2001 vp, s. 6/I). Talousvaliokunta viittaa tältä osin aiemmin toteamaansa: talousvaliokunta totesi voimassa olevan Business Finland -lain säätämisen yhteydessä (TaVM 21/2017 vp, s. 5), että lain 14 § tulee jäsentää siten, että sen 1 momentti luo rahoituskeskukselle yleistoimivallan rahoituspäätösten alalla ja 2 momentti luo tähän pääsääntöön poikkeuksen luomalla yhtiölle toimivallan euromääräisesti rajatuissa tapauksissa. Talousvaliokunta toteaa, että lain 14 §:n 2 momentin perusteella tarkoitus on, että toimivalta de minimis -ehtoisten rahoituspäätösten tekemiseen on sekä rahoituskeskuksella että yhtiöllä.

Yhtiön palvelutarjonta ja yhdenvertaisuus. Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 11 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan yhtiön rahoituskeskuksen toimintaa tukeviin tehtäviin kuuluu asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen ja tätä koskeva neuvonta. Tällaiseen avustustoiminnan asi-

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

akkaiden ns. ”sparraukseen” tai ohjaukseen ennen tukihakemuksen jättämistä voi sisältyä riski siitä, ettei asiakkaita kohdella tasapuolisesti hallintolain 6 §:ssä edellytetyllä tavalla. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan todennut, että tällaiseen toimintaan voi sisältyä myös perustuslaissa turvatun yhdenvertaisuuden kannalta merkityksellisiä käytänteitä, ja katsonut, että sääntelyä on syytä täydentää ja täsmentää.

Talousvaliokunta korostaa, että yhtiön rahoitustoimintaa tukevat sparraus- ja asiakasohjaukseen liittyvät tehtävät tulevat nyt esitettyjen lainmuutosten myötä säädellyiksi julkisina hallintotehtävinä lain tasolla, mikä selkeyttää oikeustilaa ja turvaa asiakkaiden tasapuolista kohtelua. Talousvaliokunta korostaa, että hallituksen esityksessä todetun mukaisesti yhtiön asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittamisen ja tätä koskevan neuvonnan yhteydessä ei valikoitaisi asiakkaita rahoituskeskuksen rahoituspalveluihin tai määritettäisi asiakkaan pääsyä rahoituspalveluihin. Talousvaliokunta pitää keskeisenä myös hallituksen esityksen perustelujen toteamusta siitä, että ilman ennakkoyhteydenottoa tai -neuvontaa jätetty yrityksen hakemus käsitellään samalla tavalla kuin sellaisen yrityksen hakemus, joka on ennakkoon ollut yhteydessä yhtiöön ja saanut yhtiön tarjoamaa neuvontaa.

Asiakkaiden yhdenvertaisen ja tasapuolisen kohtelun lisäksi talousvaliokunta korostaa, että nyt tehtävät uudistukset eivät saa merkitä toiminnan asiakaslähtöisyyden tai palvelutason heikkenemistä. Myös jatkossa Business Finlandin toimintaa ja rakennetta kehitettäessä on tärkeää painottaa palveluketjun selkeyttä ja toimivuutta.

Oikeusturva. Business Finland -lain 15 §:ssä säädetty oikeus tehdä oikaisuvaatimus on kohdistettu vain yhtiön 14 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen. Talousvaliokunta korostaa, ettei tällä ole rajoittavaa vaikutusta suoraan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaan määräytyvään valitusoikeuden laajuuteen.

Henkilöstövaikutukset Business Finland -lain muutosten johdosta on tarpeen siirtää osa yhtiön tehtävistä ja henkilöstöstä rahoituskeskukseen. Tehtävien siirron johdosta on tarpeen uudelleenorganisoida yhtiön toimintaa ja sille jääviä tehtäviä. Yhtiöstä siirtyvän työntekijän työtehtävät eivät tule olemaan täysin samanlaisia rahoituskeskuksessa. Kun yhtiön työntekijät on siirretty rahoituskeskukseen, arvioidaan tarkemmin, onko siirtyneiden työntekijöiden palvelussuhdelaji joissakin tapauksissa tarpeen muuttaa virkasuhteeksi.

Hallituksen esityksessä esitettävät lain muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2023. Business Finland -lain voimaantulosäännöksen mukaan osa yhtiön tehtävistä ja henkilöstöstä siirtyy rahoituskeskukseen vuoden 2024 loppuun mennessä. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty kriittisiä arvioita siitä, että esitetty siirtymäaika olisi siirrettävän henkilöstön näkökulmasta liian pitkä.

Talousvaliokunta katsoo, että riittävän pitkästä siirtymäajasta säättäminen on tarpeen, jotta Business Finland pystyy tekemään muutokset toimintaansa hallitusti. Jos taas Business Finland -lain muutokset tulisivat voimaan vasta myöhemmän ajankohtana kuin 1.5.2023, jouduttaisiin Business Finlandissa tekemään joka tapauksessa tehtävien ja henkilöstön siirtoa koskevia valmistelevia toimenpiteitä, joilla voi olla vaikutusta henkilöstön asemaan. Samoin on todettava, että yhtiön julkisia hallintotehtäviä koskevan sääntelyn lisäksi hallituksen esityksessä esitetään muita

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

lainmuutoksia, joiden on tarpeen tulla voimaan mahdollisimman pian. Talousvaliokunta korostaa, että Business Finlandin tulee siirtymäaikana huolehtia työntekijöiden tasapuolisesta ja yhdenvertaisesta kohtelusta tehtäväjärjestelyissä. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että Business Finlandin rakennetta ja toimintaa arvioidaan erityisesti yritysten asiakaslähtöisen palvelun näkökulmasta tulevalle hallituskaudella.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

11 §. Yhtiön tehtävät. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 3 momenttia täsmennettäväksi siten, että on selvää, että kyse on luonteeltaan rahoituskeskuksen toimintaa tukevista ja avustavista tehtävistä.

14 §. Rahoituspäätökset. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 4 momenttiin täsmennettävää kirjausta siitä, että rahoituskeskuksella tai sen päätöksellään valtuuttamalla taholla on tarkastusoikeus valtionavustuslain 16 §:n perusteella. Tarkastusoikeutta ei siten olisi Business Finland -yhtiöllä. Rahoituskeskuksen lisäksi tarkastusoikeus voisi olla rahoituskeskuksen valtuuttamalla toisella viranomaisella tai tilintarkastajalla valtionavustuslain mukaan. Rahoituskeskuksella tulisi olla myös mahdollisuus käyttää ulkopuolista asiantuntijaa tarkastuksessa avustamisessa valtionavustuslain 16 §:n 3 momentin mukaisesti. Tarkastuksen suorittamisesta säädetään valtionavustuslain 17 §:ssä, ja säännökseen lisättäisiin myös tätä koskeva viittaus.

14 a §. Virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu. Talousvaliokunta ehdottaa pykälää täsmennettäväksi niin, että virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu julkisten hallintotehtävien osalta ulotetaan koskemaan myös yhtiön hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa. Talousvaliokunta toteaa samalla, että valiokunnan saaman selvityksen perusteella on epätodennäköistä, että yhtiön hallituksen jäsenet osallistuisivat suoraan hallituksen esityksessä määriteltyjen yhtiön julkisten hallintotehtävien (11 §:n 3 mom., 14 §:n 2 ja 3 mom.) suorittamiseen, ja virka- ja vahingonkorvausvastusääntely tulisi tältä osin sovellettavaksi todennäköisesti hyvin harvoin. Yhtiölle ei ole nykyisin nimitetty toimitusjohtajaa, mutta yhtiöön olisi kuitenkin tulevaisuudessa mahdollista nimittää toimitusjohtaja osakeyhtiölain (624/2006) perusteella. Ei voida kuitenkaan täysin poissulkea sitä, ettei yhtiön hallituksen jäsenillä tai toimitusjohtajalla voisi olla joitakin luonteeltaan julkisiksi hallintotehtäviksi katsottavia tehtäviä, minkä vuoksi sääntelyä esitetään täsmennettäväksi.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 267/2022 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 267/2022 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain (1146/2017) 1 §:n 4 momentti, 11 §:n 1 momentin 6 kohta ja 13–16 § sekä lisätään 11 §:n 1 momenttiin uusi 7 kohta, 11 §:ään uusi 2–3 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 14 a ja 16 a § seuraavasti:

1 §

Rahoituskeskus, yhtiö ja niiden muodostama Business Finland kokonaisuus

Rahoituskeskus hallinnoi lisäksi Business Finland Venture Capital Oy:tä.

11 §

Yhtiön tehtävät

Yhtiön tehtävänä on edistää:

6) ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun kasvua ja kehittämistä;

7) osaajien maahanmuuttoa Suomeen.

Yhtiön tehtäviin kuuluvat rahoituspäätöksiä koskevat 14 §:n 2 ja 3 momentin mukaiset tehtävät.

Yhtiön tehtäviin kuuluvat seuraavat rahoituskeskuksen toimintaa tukevat tehtävät, jotka ovat luonteeltaan avustavia:

1) 14 §:ssä tarkoitettujen rahoituskeskuksen rahoituspäätösten valmisteluun liittyvä, markkinoita sekä asiakkaita ja näiden hankkeita koskevien tietojen kerääminen ja tuottaminen sekä näihin tietoihin liittyvien selvitysten tekeminen;

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

- 2) asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen ja tätä koskeva neuvonta;
 - 3) ulkomaalaislain (301/2004) 80 §:n 1 momentissa ja 80 b §:n 2 momentissa tarkoitettuihin lausuntoihin liittyvien tietojen arviointi ja analysointi sekä näihin tietoihin liittyvien selvitysten tekeminen;
 - 4) rahoituskeskuksen digitaalisten palveluiden käyttämiseen liittyvä neuvonta.
- — — — —

13 §

Rahoituskeskuksen ja yhtiön välinen palvelusopimus

Rahoituskeskus ja yhtiö tekevät vuosittain palvelusopimuksen, jossa määritellään yhtiön 11 §:ssä ja 14 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyihin tehtäviin perustuvat toimenpiteet ja niistä sille vuosittain maksettava korvaus. Palvelusopimukseen liitetään suunnitelma rahoituskeskuksen ja yhtiön tulevan nelivuotiskauden toiminnasta.

14 §

Rahoituspäätökset

Rahoituskeskus toimii valtionapuviranomaisena ja tekee valtionavustuslaissa tarkoitettuja valtionavustuksen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä sekä valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetussa laissa (449/1988) tarkoitettuja lainapäätöksiä. Päätöksistä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskeskuksen lisäksi myös yhtiö voi tehdä valtionavustuslaissa tarkoitettuja, de minimis-ehtoisia valtionavustuksen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä, joiden arvo ei yksittäisen päätöksen osalta ylitä 100 000 euroa yhtä yritystä kohden. Menettelystä sekä päätöksentekoon osallistuvien yhtiön palveluksessa olevien henkilöiden ja esittelijän määräämisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskeskus ohjaa ja valvoo yhtiön rahoitustoimintaa. Yhtiö valvoo myöntämänsä valtionavustuksen käyttöä.

Rahoituskeskus päättää rahoituskeskuksen ja yhtiön myöntämän valtionavustuksen takaisinperinnästä, maksatuksen keskeytyksestä, maksatuksen lopettamisesta sekä valtionavustuksen saajiin kohdistuvista tarkastuksista. Rahoituskeskuksella tai sen päätöksellään valtuuttamalla on tarkastusoikeus valtionavustuslain 16 §:n mukaan. Tarkastuksen suorittamisesta säädetään valtionavustuslain 17 §:ssä. Rahoituskeskus päättää myöntämänsä lainan maksatuksen keskeytyksestä ja lainan määräämisestä takaisinmaksettavaksi.

14 a §

~~Yhtiön palveluksessa olevan~~ Virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu

Yhtiön palveluksessa olevaan henkilöön, yhtiön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan 11 §:n 3 mo-

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

mentissa ja 14 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

15 §

Muutoksenhaku

Rahoituskeskuksen päätökseen ja yhtiön 14 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asiassa tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua rahoituskeskukselta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaislaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

16 §

Yhtiön valvonta ja tietojen luovuttaminen

Rahoituskeskus valvoo yhtiön toimintaa ja voi tarkastaa yhtiön valtionavustustoimintaa tarpeellisessa laajuudessa.

Yhtiön on annettava salassapitosäännösten estämättä ministeriölle ja rahoituskeskukselle näiden pyynnöstä tiedot, jotka ovat välttämättömiä yhtiön ohjaamiseksi ja valvomiseksi. Lisäksi yhtiön on annettava salassapitosäännösten estämättä rahoituskeskukselle tiedot, jotka ovat välttämättömiä ulkomaalaislain 80 §:n 1 momentissa ja 80 b §:n 2 momentissa tarkoitettujen rahoituskeskuksen lausuntojen antamiseksi. Yhtiöllä on oikeus saada ministeriöltä ja rahoituskeskukselta tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä.

Tietojen luovuttamisesta yrityspalvelujen toteuttamista varten säädetään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetussa laissa (293/2017).

Yhtiön palveluksessa oleva henkilö ei saa ilmaista tai luovuttaa sivulliselle ministeriöltä tai rahoituskeskukselta 2 momentin perusteella saamiaan salassa pidettäviä tietoja, eikä käyttää niitä omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Salassa pidettäviä tietoja saavat yhtiössä käsitellä vain ne henkilöt, joiden työtehtäviin näiden tietojen käsittely kuuluu.

16 a §

Rahoituskeskuksen oikeus saada tietoja Maahanmuuttovirastolta

Rahoituskeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta Maahanmuuttovirastolta ulkomaalaislain 80 b §:n 2 momentin mukaisen lausunnon antamista varten välttämättömät tiedot jatkolupahakemuksesta ja sen liitteistä.

Rahoituskeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta Maahanmuuttovirastolta ulkomaalaislain 80 b §:n 2 momentin mukaisen lausunnon antamista varten välttämättömät tiedot niille muille kasvuyrittäjille, jotka ovat yhdessä hakijan kanssa hakeneet rahoituskeskuksen ulkomaalaislain 80 §:n 1 momentissa tarkoitettua lausuntoa, myönnettyistä oleskeluluvista tai jatkoluvista tai tiedot näiden kasvuyrittäjien oleskelulupa- tai jatkolupahakemusten vireilläolosta Maahanmuuttovirastossa.

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Osa yhtiön tehtävistä ja henkilöstöstä siirtyy rahoituskeskukseen vuoden 2024 loppuun mennessä. Rahoituskeskukseen siirrettävien tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto katsotaan työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetuksi liikkeenluovutukseksi.

Edellä tarkoitettujen yhtiön tehtävien siirtyessä rahoituskeskukselle siirtyvät rahoituskeskukselle näihin tehtäviin liittyvät keskeneräiset asiat, sopimukset ja sitoumukset ja niihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet. Jos sopimusta tai sitoumusta ei ole mahdollista siirtää, rahoituskeskuksen ja yhtiön on sovittava sopimukseen tai sitoumukseen liittyvien vastuiden siirtymisestä.

2.

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 13 a luvun 2 §:n 1 momentti ja 3 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 337/2022, seuraavasti:

2 §

Työnhakuprofiilin laatiminen ja profiilin tiedot

Henkilö voi laatia työnhakuprofiilin rekisteröitymättä työnhakijaksi. Työnhakuprofiilin laatiminen edellyttää palvelualustalle kirjautumista. Kirjautuminen edellyttää käyttäjän tunnistamista ja alustan käyttöehtojen hyväksymistä. Palvelun käyttäjän tunnistamisesta säädetään digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain (306/2019) 6 §:ssä.

3 §

Työnhakuprofiilin julkaiseminen ja profiilien hakeminen

Julkaistuja työnhakuprofiileja voivat hakea ja tarkastella vain palvelualustalle kirjautuneet työnantajat. Kirjautuminen palvelualustalle edellyttää käyttäjän tunnistamista ja alustan käyttö-

Valiokunnan mietintö TaVM 47/2022 vp

ehtojen hyväksymistä. Palvelua käyttävän työnantajan tunnistamiseen sovelletaan, mitä digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain 6 §:n 2 momentissa säädetään.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 17.2.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Katri Kulmuni kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Matias Mäkyinen sd
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Hussein al-Taee sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väättäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen